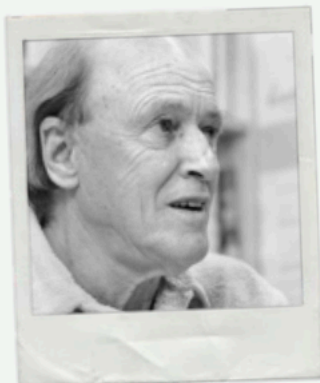

1 Lees het artikel.

Waarom je bijvoeglijke naamwoorden soms beter kunt schrappen uit je tekst

Gebruik geen bijvoeglijke naamwoorden als ze overbodig zijn. Dat is een van de eerste lessen voor mensen die aantrekkelijk willen schrijven. Roald Dahl geeft deze handige tip in een brief uit 1980, waarin hij een van zijn lezers advies geeft over aantrekkelijk schrijven en het gebruik van adjectieven.

Beste Jay
Ik heb je verhaal gelezen. Het is niet slecht, maar stop met het gebruik van te veel bijvoeglijke naamwoorden. Lees Hemingway, vooral zijn vroegere werk, leer hoe je kortere zinnen schrijft en blijf weg van al die adjectieven. Het is beter om te schrijven: 'Ze was een grote vrouw met een boezem' dan 'Ze was een grote vrouw met een welgevormde, prominente boezem' of meer van dat soort onzin. De eerste zin zegt alles al.

Met een bijvoeglijk naamwoord kun je extra informatie geven over een zelfstandig naamwoord. Je kunt een eigenschap van iets of iemand uitlichten. Je maakt je teksten zo aantrekkelijker. Goed gekozen adjectieven schotelen je lezers immers een scherper beeld voor en ze geven je zinnen meer betekenis.

Maar bijvoeglijk naamwoorden voegen niet altijd iets toe aan een zin. Als je te veel of te zwakke bijvoeglijke naamwoorden gebruikt, maken ze je teksten juist minder sterk. Zet bijvoeglijke naamwoorden dus niet achter elkaar. Je kunt het vergelijken met een maaltijd met te veel kruiden in, waardoor de smaak heel vlak wordt. Door het ene ingrediënt proef je het andere minder goed.

Naar: Schrijfvis.nl

- a Welk woord uit de tekst kun je vervangen door *opvallend*?

prominent

- b Discussieer over de uitspraak.

Bijvoeglijke naamwoorden maken een tekst niet sterker.

- c Markeer de zelfstandige naamwoorden en onderstreep de woorden die er extra informatie over geven.
- Roald Dahl geeft deze handige tip in een brief uit 1980.
 - Lees Hemingway, vooral zijn vroegere werk, leer hoe je kortere zinnen schrijft.
 - Ze was een grote vrouw met een boezem.
- d Bij welk woord geeft het gekleurde woord extra uitleg? Trek een pijl.
- Dat is een van de eerste lessen voor mensen die aantrekkelijk willen schrijven.
 - Je kunt het vergelijken met een maaltijd met te veel kruiden in, waardoor de smaak heel vlak wordt.
 - Door het ene ingrediënt proef je het andere minder goed.

80

97

Het bijvoeglijk naamwoord en het bijwoord

Een **bijvoeglijk naamwoord** geeft extra informatie over een zelfstandig naamwoord.

Dat **grappige** filmpje werd bekeken door **nieuwsgierige** kijkers.

Een bijvoeglijk naamwoord staat meestal voor het zelfstandig naamwoord. Als het bijvoeglijk naamwoord erachter staat, dan heb je een **koppelwerkwoord** nodig.

de **elektrische** fiets → De fiets is **elektrisch**.

Een **bijwoord** vertelt wanneer, waar, hoe vaak ... iets plaatsvindt.

Gisteren was hij **daar** **alweer** aan het skaten.

Het geeft ook meer uitleg bij een telwoord, bij een bijvoeglijk naamwoord, bij een ander bijwoord, bij een werkwoord of bij een hele zin.

- bijwoord bij telwoord: Hij werd **pas** tiende.
- bijwoord bij bijvoeglijk naamwoord: Het was een **heel** spannende thriller.
- bijwoord bij bijwoord: Hij liep **enorm** snel weg.
- bijwoord bij zin: **Morgen** komt ze langs!
- bijwoord bij werkwoord: Zij pakte **voorzichtig** de vaas.

BIJVOEGLIJK NAAMWOORD	ADJECTIVE	ADJECTIF	ADJECTIEF
een zwart paard een zwarte deur zwarte paarden zwarte deuren	a black horse a black door black horses black doors	un cheval noir une porte noire des chevaux noirs des portes noires	equus niger porta nigra equi nigri portae nigrae
BIJWOORD	ADVERB	ADVERBE	BIJWOORD
Hij gaat langzaam naar huis.	He walks home slowly .	Il va lentement à la maison.	Lente domum it.

2 Kruis de woordsoort van de gekleurde woorden aan.

- a De restauratie van het schilderij is **zorgvuldig** uitgevoerd.
 bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- b Op dit moment is de laatste, **belangrijke** fase aan de gang.
 bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- c Volgens een professor hebben de restaurateurs **ondeskundig** verflagen weggehaald.
 bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- d Door die **drastische** aanpak zou het werk onherroepelijk beschadigd zijn.
 bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- e De minister vindt daarentegen dat de restauratie **heel** correct verloopt.
 bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- f De minister vindt daarentegen dat de restauratie heel **correct** verloopt.
 bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- g De beslissing om een laag te verwijderen werd gemaakt op basis van **wetenschappelijk** onderzoek.
 bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- h Een internationaal expert zei dat de restauratie het **oorspronkelijke** penseelwerk onthulde.
 bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord

3 Screen je inzicht in woorden. Geef de woordsoort aan van het gekleurde woord.

- 1 India is getroffen door een **ernstige** aardbeving. bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- 2 De aarde trilde **hard**. bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- 3 De **hevige** trillingen veroorzaakten veel schade. bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- 4 De ravage is **erg** groot. bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- 5 Heel wat huizen stortten **volledig** in. bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- 6 **Indiase** mensen zijn gevlucht. bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- 7 De overheid kondigde het **grote** rampenplan af. bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord
- 8 **Snel** werd een reddingsactie op poten gezet. bijvoeglijk naamwoord
 bijwoord

9 Een jong meisje werd vanonder het puin gehaald.	☒ bijvoeglijk naamwoord
☐ bijwoord
10 Het was een echt mirakel.	☒ bijvoeglijk naamwoord
☐ bijwoord
11 Na de reddingsactie stormde het hevig .	☐ bijvoeglijk naamwoord
☒ bijwoord
12 Levende slachtoffers traceren werd daardoor moeilijk.	☒ bijvoeglijk naamwoord
☐ bijwoord
13 Gelukkig kan het kwetsbare gebied rekenen op steun.	☒ bijvoeglijk naamwoord
☐ bijwoord
14 Internationale organisaties bieden hulp.	☒ bijvoeglijk naamwoord
☐ bijwoord
15 Desondanks zal de wederopbouw heel traag gaan.	☐ bijvoeglijk naamwoord
☒ bijwoord

Mijn score: /15

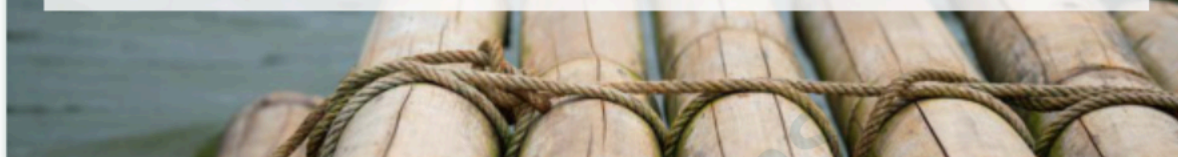
WAT IS JE SCORE?	WAT DOE JE?	EXTRA
0 – 11	Neem het onthoudkader aandachtig door. Bekijk je fouten opnieuw en formuleer de regel waartegen je een fout maakte. Maak dan oefeningen 5-6.	
12 – 13	Bekijk je fouten en zoek in het onthoudkader de regel waartegen je een fout maakte. Maak dan oefeningen 6-7.	
14 – 15	Maak oefeningen 7-8 om je vaardigheid nog te versterken.	

4 **Trek een pijl naar het woord waar het gekleurde woord bijhoort. Kruis dan de woordsoort aan.**

1 Hoe komen plastic wattenstaafjes in zee terecht?	☒ bijvoeglijk naamwoord
☐ bijwoord
2 Rijden we steeds zuiniger ?	☐ bijvoeglijk naamwoord
☒ bijwoord
3 Lang gezochte misdadiger eindelijk gevat!	☐ bijvoeglijk naamwoord
☒ bijwoord
4 Wit-Russisch toneelstuk gaat de wereld rond.	☒ bijvoeglijk naamwoord
☐ bijwoord
5 Leuvenaars lanceren eigen versie van Warmste Week.	☒ bijvoeglijk naamwoord
☐ bijwoord
6 Ministers vergaderen weldra over maatregelen.	☐ bijvoeglijk naamwoord
☒ bijwoord
7 Ook Japan stapt op klimaatneutrale trein.	☒ bijvoeglijk naamwoord
☐ bijwoord
8 Polen stort zich in onzeker kernavontuur.	☒ bijvoeglijk naamwoord
☐ bijwoord
9 Privéjet vliegt beter dan jumbojet.	☐ bijvoeglijk naamwoord
☒ bijwoord
10 Kerk volledig uitgebrand!	☐ bijvoeglijk naamwoord
☒ bijwoord

5 Plaats de gekleurde woorden bij de juiste woordsoort.

De oudste vaartuigen uit de geschiedenis zijn waarschijnlijk boomstammen. Je kunt erop zitten en peddelen, maar je valt zeer gemakkelijk om. Daarom houden de mensen de boomstammen uit. Het werd een kano. Een kano is een lange, smalle boot met een peddel. Eén uitgeholde boomstam was niet erg stabiel. Hij kantelde snel. Maar meerdere boomstammen naast elkaar waren wel stevig. Het vlot ontstond door de boomstammen aan elkaar vast te maken. Meestal gebeurde dat met een touw of met sterke, soepele takken. Zo kon je comfortabel op de boomstammen zitten of staan zonder dat het vlot omsloeg.

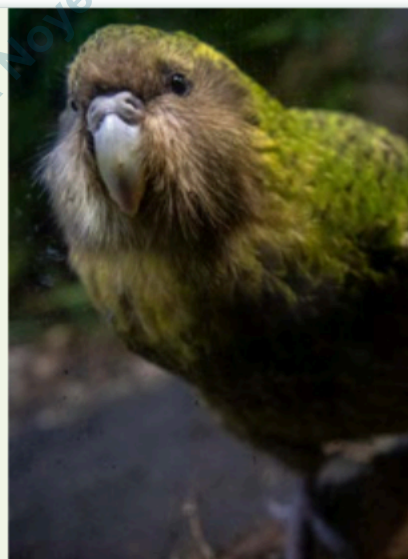
BIJVOEGLIJK NAAMWOORD		BIJWOORD	
oudste	stabiel	waarschijnlijk	snel
lange	stevig	zeer	meestal
smalle	sterke	gemakkelijk	comfortabel
uitgeholde	soepele	erg	

6 Plaats de gekleurde woorden bij de juiste woordsoort.

DRIE WEETJES OVER DE KAKAPO

In België zul je de kakapo niet snel in het wild tegenkomen. Deze dikke, groene papegaai hopt uitsluitend door het struikgewas van Nieuw-Zeeland. Veel zijn er niet meer over van zijn soort. En dat is niet de enige overeenkomst met de uitgestorven dodo.

In de lijst van de slimste dieren zul je de kakapo niet tegenkomen. Deze herbivoor staat namelijk bekend als het leeghoofdige neefje van de pientere papegaaienfamilie. Waarom? Als ze aangevallen worden, blijven ze bijvoorbeeld stokstijf staan. Zo vormen de vogels een heel makkelijk hapje voor roofdieren.

Naar: Quest

BIJVOEGLIJK NAAMWOORD		BIJWOORD	
dikke	leeghoofdige	snel	stokstijf
uitgestorven	pientere	uitsluitend	heel
slimste	makkelijk	niet	

+ 7 Markeer de bijwoorden en onderstreep de bijvoeglijke naamwoorden.

Zo ONGELUKKIG zijn HUIDSIEREN

Konijnen en hamsters wonen vaak in een klein hokje. Als je een kat of hond bent, mag je gezellig op de bank liggen. Of is een hond of kat soms ongelukkig?

Ze krijgen het lekkerste voer, een warme mand en aandacht. De meeste honden en katten mogen buiten, zodat ze hun plasjes in de vrije natuur kunnen doen en er vrolijk kunnen spelen. Toch zijn honden en katten niet altijd opgewekt.

Huisdieren missen hun baasjes

Dierenexpert Ineke van Herwijnen: 'We denken dat veel Belgische honden niet gelukkig zijn. De hond is een groepsdier, maar driekwart leeft zonder hondse kameraad en zit regelmatig eenzaam thuis.' Katten zijn asociaal dan honden, maar ze willen wel aandacht.

Naar: Quest

+ 8 Maak de tekst rijker. Gebruik bijwoorden en bijvoeglijke naamwoorden.

- a Loïc is een jongen. bijvoeglijk naamwoord

- b Hij houdt van pianospelen. bijwoord

- c Voor zijn verjaardag kreeg hij een piano. bijvoeglijk naamwoord

- d 's Avonds oefent hij. bijwoord

- e De jongen speelt de toonladders. bijwoord

- f Morgen vindt een concert plaats. bijvoeglijk naamwoord

- g Daarvoor moet hij oefenen. bijwoord

- h Hij oefent om twee nummers te brengen. een bijvoeglijk naamwoord en een bijwoord

- i De avond voordien is Loïc zenuwachtig. twee bijwoorden
